

— 'Α! εἶπεν ὁ γέρων.
— Φαίνεται πῶς τοῦτο σοῦ φαίνεται παράξενο...

— 'Εμέ;... καὶ γιατί;... δὲν εἶναι φυσικὸ ἕνας πατέρας νάγαπαῖ τῇ θυγατέρα του;

— Καὶ μάλιστα μία τέτοια θυγατέρα!

'Α! ὁ ἄνδρας τῆς δεσποινίδας Μαγδαληνῆς θὰ ἦναι πολὺ εὐτυχισμένος!

— 'Ο ἄνδρας τῆς;

— Θέλω νὰ πῶ αὐτὸς ὅπου θὰν τὴν πάρῃ... τὸ ἴδιο εἶναι... διότι οἱ γάμοι θὰ γίνουσι τώρα γλήγορα, ἂν δὲν ἔγιναν, διότι λείπω τώρα τέσσαρους μῆνας.

— Καὶ ποῖος εἶναι ὁ γαμβρός;

— 'Ενας νέος ἀπὸ τὰ περὶ χωρὰ... ἕνας ἄρχοντας... ἰδιοκτήτης... ὠραίος νέος, εὐγενής, χωρὶς περηφάνεια! Εἰς τὴν πίστι μου, ἀξίζει τὴν εὐτυχίαν του.

— Δὲν μοῦ πες τὸν ὄνομα;

— 'Εχεις δίκην... Εἶναι ὁ ὑποκόμης Λουκιανὸς Βιλλεδιού.

'Ο γέρων ἔρρηξε κραυγὴν ἐκπλήξεως.

'Ο Νικόλας ἠτένισεν αὐτὸν ἔκθαμβος.

— Τί ἔχεις;... τὸν ἠρώτησε... Ὑποφέρνεις συχνὰ ἀπὸ αὐτό;

— Δὲν ἐπαράκουσα; ἐψιθύρισε ὁ γέρων. Τί ὄνομα εἶπες;

— 'Ο ὑποκόμης Λουκιανὸς Βιλλεδιού.

— Παιδί ἐνὸς κάποιου Ἀρμάνδου Βιλλεδιού, ὅπου ἦταν φίλος τοῦ κόμητος Δεβεζαί;

— Ἀκριβῶς. 'Ο πατέρας του ἐπνίγηκε ἔς τὸ Λεῖγνα, ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια... ἦταν, θυμοῦμαι, μία διακολεμένη νυχτιά, ὅπου ἡ βρονταὶς ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμον... ἀκόμα μοῦ φαίνεται πῶς ταῖς ἀκούω.

— Καὶ εἶπες πῶς τὸ παιδί ἐκείνου τοῦ κυρίου Βιλλεδιού πέρνει τὴν θυγατέρα τοῦ κόμητος Δεβεζαί;

— Τὸ εἶπα καὶ τὸ λέω.

— Μὰ εἶσαι βέβαιος;

— Βεβαιότατος.

— Καὶ ὁ κόμης Δεβεζαί συμφωνεῖ εἰς αὐτὸν τὸν γάμον;

— 'Οχι μονάχα συμφωνεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιθυμεῖ, ὅσο δὲν ἐπιθύμησε ποτέ του πρᾶγμα ἔς τὸν κόσμον.

'Ο γέρων ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐψιθύρισε:

— Εἶναι ἀδύνατον!

— Ἀδύνατον

— Ναι.

— Καὶ διατί;

'Ο γέρων δὲν ἀπήντησεν· ἀλλ' ἐβυθίσθη αὐθις ἐν βαθυτάτῃ σιγῇ, ἥτις δυσηρέσκει, φαίνεται, τὸν πλανόδιον ἔμπορον, δι' ὃ καὶ διέκοψεν αὐτήν, εἰπὼν:

— Μόνον ἕνα πρᾶγμα θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ἐμποδίσῃ τὸν γάμον, ἀλλὰ δὲν ἔγινε τίποτε... ἔπειτα εἶναι μονάχα λόγια.

— 'Ενα πρᾶγμα;... ἠρώτησε μετὰ ζωηρότητος ὁ γέρων, ρίψας ἐπὶ τοῦ Νικόλα μακρὸν καὶ ἐπίμονον βλέμμα... 'Ενα πρᾶγμα;... Τί;

— 'Η μεγάλη ἀγάπη ὅπου ἔχει διὰ τὸν ὑποκόμητα Λουκιανὸν ἡ δεσποινίδα Ἰωάννα Καλλιούε.

— 'Α! ἀνέκραξεν ὁ ἄγνωστος... 'Η

'Ιωάννα Καλλιούε ἀγαπάει τὸν ὑποκόμητα Βιλλεδιού;

— Εἶναι βεβαιότατον· εἶπανε πολλὰ δι' αὐτὸν τὸν ἔρωτα. 'Ολοὶ ἔλεγαν πῶς ἡ δεσποινίδα Ἰωάννα ἐτρελλαινότουσε διὰ τὸν κύριον Λουκιανόν, καὶ ὅτι ὅπου ἐτοῦτος ἐπῆγαινε, ἀπάνταινε πάντοτε καὶ ἐκείνην.

— 'Ελεγαν αὐτό;

— Καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα δὲν ἦταν ψεύματα. Τώρα, ἐπειδὴ καὶ ἡ δεσποινίδα Ἰωάννα εἶναι εὐμορφῇ, ὅσον καὶ ἡ δεσποινίδα Μαγδαληνή, πλούσια δὲ τὸ ἴδιο, ἡ καὶ περισσότερο ἀπὸ αὐτήν, ἐφοβόντανε μὴ μὲ τὸν καιρὸ ὁ κύριος Λουκιανὸς ἤθελε τὴν ἐρωτευθῇ... ἀλλὰ ἐτοῦτο δὲν ἐσυνέβηκε.

— 'Ὡστε ὁ νέος ὑποκόμης ἐπεριφρόνησε τὸν ἔρωτα τῆς δεσποινίδος Καλλιούε;

— Φαίνεται πῶς ἔκαμε ὅτι δὲν τὸν ἐκατάλαβε. Καὶ αὐτὸ ἐννοεῖται εὐκολά. 'Ὅταν ἕνας λατρεύῃ τόσο πολὺ μία, δὲν ἐμπορεῖ νὰ ρίξῃ τὰ μάτια του καὶ ἔς ἄλλη, ἂν δὲν ἦναι ἕνας πλάνος, ἕνας ἀχρεῖς, ἕνας γυναικῆς, ἕνας χαλασμένος, ἕνας ἄτιμος, ἕνας ἀπαταιώνας... καὶ ὁ κύριος Λουκιανὸς δὲν εἶναι τέτοιος.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

Μετὰ τοῦ σημερινοῦ ἡμῶν φύλλου διανέμεται καὶ ἀγγελία τῆς Γῆς τῆς Δουλείας, τοῦ πλήρους περιγραφῶν τοῦ βίου τῶν ἀγρίων λῶν μυθιστορήματος τοῦ διασημοῦ ἐξερευνητοῦ τῆς Ἀφρικῆς Στάνλεϋ. Συνιστῶμεν θερμῶς τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ περιέργου τούτου βιβλίου, καθὼς οὐκ εἶναι ἔργον πλήρως ἐξαισίων καὶ μεγαλοπρεπῶν εἰκόνων, καὶ πιστῶν περιγραφῶν τῶν παρθένων τῆς Ἀφρικῆς δασῶν. Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ συγγράμματος τούτου ἀσμένως παρεχώρησεν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ὁ μεταφραστὴς αὐτοῦ κ. Γ. Ἀδρακτᾶς, καταχωρίζομεν δὲ κατωτέρω τούτο, χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, οἵτινες, πεποθήμενοι, προθύμως θέλουσι σπεύσει ν' ἀποκτήσωσι τὴν ὅσον οὕτω ἐκδοθησομένην ἱὴν τῆς Δουλείας.

Σ. τ. Δ.

Ε. ΣΤΑΝΛΕΪ

Η ΓΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

(Απόσπασμα).

'Εκαστος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν του.

'Ὅτε ὁ Σελίμ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ πατρὸς του, εὗρεν αὐτὸν γράφοντα ὑπὸ τὸ φῶς λαμπτήρος. Τὸ ὕψος του ἦτο σοβαρὸν καὶ ἀποφασιστικόν· ἐμείδισε μὲ ὅλα ταῦτα, ὡς εἶδε τὸν υἱόν του· ἀλλὰ τὸ μειδιάμα του ἐνεῖχε τι τὸ ἀντιφατικόν.

'Εθηκε τὸν χάρτην κατὰ μέρος καὶ εἶπεν:

«'Εγγραφα πρὸς τοὺς φίλους μου εἰς Ζανζιβάρην. Τοῖς λέγω δὲ τὸν νέον δρόμον, τὸν ὅποιον οἱ σύντροφοί μου ἐπιμένουν ν' ἀκολουθήσωμε, καὶ τοῖς δίδω τὰς ὁδηγίας μου διὰ τὰ πράγματά μου. Ἄν τυχὸν μοῦ συμβῇ τίποτε, πρέπει νὰ ἠξεύρης ὅτι ἔχεις ἕνα θεόν, ἀπὸ τὸν ὅποιον παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ σὲ φυλάξῃ. Ἄς εἶναι καὶ ἀδελφός μου, πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅτι αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος δόλιος καὶ πανοῦργος. Ἄν

'πέθαινα, θὰ ἐζητοῦσε νὰ σὲ βλάψῃ· σὲ συμβουλεύω νὰ φυλάγῃσαι ἀπ' αὐτόν.

— Καὶ γιατί θὰ ἤθελε νὰ μὲ βλάψῃ, πατέρα; ἐγὼ ποτέ δὲν τὸν ἐβλάψα οὔτε μὲ λόγια οὔτε μὲ ἔργα.

— Εἶσαι μικρὸς ἀκόμα καὶ δὲν ξέρεις πόση κακία ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον. 'Ὁ θεὸς σου εἶναι φυλάργυρος καὶ θὰ ἤρπαζε τὴν κληρονομίαν σου, ἂν ἤμπορούσε· εἶναι κακὸς καὶ ξέρω πῶς θὰ προσπαθῇ νὰ σὲ βλάψῃ κρυφά. 'Εχω πενήντα χιλιάδες δολλάρια εἰς κτήματα καὶ σκλάβους· ἂν ἀποθάνω, εἶνε ὅλα δικὰ σου. Μόνον ὅταν ἡ μητέρα σου καὶ σὺ ἀποθάνετε, θὰ τὰ πάρῃ ὁ Ρασίδ... 'Εχω ἀκόμη ἄλλο ἕνα νὰ σοῦ εἰπῶ. Γνωρίζεις τὴν Λεῖλα;

— Τὴν κόρη τοῦ Χαμῆς; ἠρώτησεν ὁ Σελίμ.

— Αὐτήν.

— Βεβαίως τὴν γνωρίζω. Δὲν ἐπαίξαμε μαζὶ, ὅταν εἴμαστε μικρά;

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Ἀμίρ. 'Η Λεῖλα, ἡ κόρη τοῦ Χαμῆς, εἶναι ἡ ἀρραβωνιαστικὴ σου· ταῖς συμφωνίαις τῆς ἐκάμαμε ὁ Χαμῆς καὶ ἐγώ. 'Εὰν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν μου πάθω δυστύχημά τι, ἐσὺ δὲ ἦσαι αὐτεξούσιος, θὰ ὑπάγῃς νὰ εὕρῃς τὸν Χαμῆς, ἢ, ἂν δὲν εἶναι αὐτός, κἀνέναν ἀπὸ τοὺς δίκους του, καὶ θὰ πάρῃς τὴν γυναῖκά σου κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς φυλῆς σου. 'Εὰν ἔκαμα τὴν ἐκλογὴν ἐκ τῶν προτέρων, τὸ ἔκαμα διὰ νὰ μὴ σ' ἀφῇσω νὰ ὑπάγῃς, ὅπως οἱ διεφθαρμένοι Ἀραβες τῆς Ζανζιβάρης, νὰ πάρῃς γυναῖκα ξένην εἰς τὴν φυλὴν καὶ μάλιστα εἰς τὸ γένος μας, καὶ ν' ἀτιμάσῃς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου Ὀσμάν. Οἱ συγγενεῖς μας εἶνε ὑπερήφανοι καὶ καταγόγονται ἀπὸ τὸ καλῆτερον Ἀραβικὸ αἷμα, δὲν θὰ ἐσέβοντο δὲ τὴν μνήμην μου, ἂν ἐγὼ παρέλειπον νὰ σ' ὑπενθυμίσω τὸ καθήκόν σου πρὸς ἐμένα καὶ πρὸς τὴν φυλὴν, ἡ ὁποία τόσον ἀγάπησε τὸν πατέρα μου Ὀσμάν. Γράψε τοὺς λόγους μου εἰς τὸν νοῦν σου καὶ ἀκουσέ με. Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι;

— Ἀκούω, πατέρα, ἀπήντησεν ὁ Σελίμ μετὰ σοβαρότητος.

— Πήγαινε τώρα νὰ κοιμηθῇς. Τὰ γράμματα αὐτὰ θὰ τα δώσω εἰς δύο ὑπηρέτας μου, οἱ ὅποιοι θ' ἀναχωρήσουν αὐριο γιὰ τὴν Ζανζιβάρην καὶ θὰ τὰ δώσουν εἰς τὸν Ἰμάν. 'Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ κακὸ, καὶ νὰ μᾶς διαφυλάγῃ ὅλους.

'Ὁ Σελίμ ἐχαιρέτησε τὸν πατέρα του καὶ ἐπορεύθη νὰ κοιμηθῇ τὸν ὕπνον τῆς νεότητος καὶ τῆς ἀθωότητος.

* *

Τὴν αὐγὴν, αἱ σάλπιγγες τῶν ὁδηγῶν ἐκάστου καραβανίου ἐσήμαναν τὴν ἐξέγερσιν καὶ ἤγγειλαν ἕκαστος νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν ἀναχώρησιν.

'Ὁ τόπος, δι' οὗ τὸ καραβάνιον ἐβάδιζεν, ἦτο πλήρης γηλόφων, καὶ λόφων ὑψηλῶν κωνικοῦ σχήματος, τῶν ὁποίων αἱ ὑπώρειαι ἦσαν κεκαλυμμέναι ὑπὸ τοπείων, ἐν οἷς μικρὰ δάση, ὑπὸ τὰς σκιὰς

τῶν ὁποίων ἔπνεεν εὐχάριστος δρόσος κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας.

Ὅτε διήλθον τὴν σειρὰν τῶν λόφων, οἱ ταξειδιῶται ἐβάδισαν ἐπὶ κατωφεροῦς τινος ὑπωρείας, ἥτις τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν λεκάνην τοῦ ποταμοῦ Οὐάμη· ἡ λεκάνη αὕτη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βροχῶν ἀποτελεῖ ἀπέραντον ἔλος. Νῦν ἦτο ξηρὰ, οἱ δὲ ταξειδιῶται εἰς δύο ἡμέρας τὴν διήλθον. Τὸ ἑσπέρας τῆς δευτέρας ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὴν Μπούμην, ἐν Οὐσαγάρα.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐκ Σίμπαμουένης ἀναχωρήσεώς των, εἰσῆλθον εἰς χώραν, ἥς τινος ἡ θεὰ διέφερεν ὅλως ὅσων εἶχον ἴδη μέχρι τοῦδε. Τὰ ὄρη ἦσαν μᾶλλον ὑψηλὰ, ὁ δὲ ὀφθαλμός, πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις δὲν συνήντα ἢ συμπλέγματα ἀκρωρειῶν, λόφων καὶ ὀρέων. Πέραν, δένδρα πράσινα ἀνερριχῶντο εἰς τὸ ὕψος τῶν λόφων καὶ ἔστεφον τὰς κορυφὰς των μετὰ πολλῆς ἀφθονίας. Συκομωρέαι, μυρίκαι, κομφαὶ μιμύζαι καὶ ἄλλα, ἡγωνίζοντο περὶ εὐρωστίας καὶ καλλονῆς, ἐνῶ χιλιάδες ἄλλων δένδρων, θάμνων, φυτῶν καὶ ἀνθέων, ἀπετέλουν παχὺν χλοερὸν τάπητα.

Εἰς τὰς βάσεις τῶν ἀποτόμων ἐκ γρανίτου καὶ ψαμμίτου βράχων, ἀναμειγμένων ποῦ καὶ ποῦ ἐκ βασάλτου, πορφύρας, πυρολίθου καὶ πορσελάνης, χεῖμαρροι ἤφριζον, ἀντανακλῶντες τὸ φῶς. Οἷα εὐτυχία νὰ ταξειδεύῃ τις διὰ μέσου τῆς Ἀφρικῆς, καὶ οἷας ἐντυπώσεις ἀποκομίζεται περὶ τῶν διακυῶν καὶ δροσερῶν ἐκείνων ὑδάτων! Βραδύτερον, ὅταν ἡ γῆ ἀποκτᾷ ἀφόρητον μονοτονίαν, μετὰ πόσης ἡδονῆς ἐνθυμεῖται τις τὴν κατάπτωσιν τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἀφρίζον ἐξήρχετο ὀρητικὸν ἐκ βαθέος σχίσματος βράχου, ὀρθίου ὡς τοῖχος, καὶ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὁποίου ἦσαν ἀνερριχημέναι πτερίδες καὶ φυτὰ, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ κισσὸς περιέβαλλεν ὡς μανδύας βελούδινος! τὸν κωνικὸν προσέτι λόφον, ὅστις ἔκρυπτε κυριολεκτικῶς τὴν κεφαλὴν του εἰς τὰ νέφη!

* *

Οἱ νεαροὶ τοῦ Σελίμ φίλοι ἐξέφραζον τὸν θαυμασμόν των διὰ κραυγῶν καὶ ἀναφωνήσεων. Ὁ Σελίμ εἰς τὴν θέαν ἰτῶν θαυμασιῶν τούτων κατέστη σκεπτικός. Οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐπίστευσεν ὅτι ὁ κόσμος ἦτο τόσο μέγας καὶ τόσο ὠραίος· ἡσθάνετο ἑαυτὸν συγκεκριμένον· ἀπειροὶ νέαι σκέψεις ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν του· ἐπειδὴ δὲ ἦτο καὶ ἀνατεθραμμένος ἐν πίσει, ὡς ὁ πατήρ του, ἡ ψυχὴ του ἀνεκάλυπτε νέους ὀρίζοντας· παντοῦ πέριξ του ἔβλεπε τὴν δύναμιν Θεοῦ παντοδυνάμου καὶ παναγάθου.

Τὸ πνεῦμά του, πληρωθὲν καὶ δεσμευθὲν ἐκ τῶν νέων τούτων ἰδεῶν, ἔφερεν εἰς αὐτόν, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ διατὶ καὶ πῶς, ἐρώτησιν ἄγνωστον ὅλως μέχρι τοῦδε.

«Πατέρα, εἶπεν εἰς τὸν Ἀμίρ, ἔχω ἕνα πρᾶγμα νὰ σ' ἐρωτήσω. Ἡξέουρες ὅτι ὁ Μόττος καὶ ὁ Σίμπας εἶνε σκλάβοι σου. Εἶναι σωστὸ νὰ ἔχωμε σκλάβους;

—Τὸ Κοράνιον παραδέχεται τὴ σκλαβιά, καὶ ἡμεῖς βλέπομεν ὅτι ἀπὸ τὸν παλαιὸ καιρὸ τὸ γένος μας εἶχε σκλάβους. Ἀλλὰ ποῖος ἔβαλε εἰς τὸν νοῦν σου τὴν ιδεάν αὐτήν; Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, βλέπω ὅτι τὸ πνεῦμά σου πετάει. . .

— Δὲν ξέρω, ἀπήντησεν ὁ Σελίμ. Ἐγώ, ἄκου' τί θέλω νὰ σ' ἐρωτήσω. Ὁ Σίμπας καὶ ὁ Μόττος εἶνε καλοὶ καὶ οἱ δύο σὲ ἀγαποῦν πολὺ. Τοῦ λόγου σου εἶσαι δίκαιος καὶ ἀγαπᾷς τὴ δικαιοσύνην· εἶναι δίκαιο νὰ κρατῇς τὸν Μόττον καὶ τὸν Σίμπαν 'ς τὴ σκλαβίαν, ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ τὸ ξέρουν πῶς εἶνε ἄδικο;

— Ἀ! ἄκουσε λοιπόν, ἀφοῦ θέλεις νὰ το μάθῃς. Δὲν εἶναι, παιδί μου, δίκην νὰ κρατοῦμε ἕναν ἄνθρωπον σκλάβον, ἂν ἐκεῖνος σκέπτεται ὅτι ἡ σκλαβιά εἶναι ἄδικία, ἢ ἂν εὐρίσκει ὅτι εἶναι φορτίον πολὺ βαρὺ δι' αὐτόν. Ὅταν ὅμως ἔχω ἕνα σκλάβον ἀγορασμένον μὲ τὸν παρᾶ μου, δὲν εἶναι δίκην νὰ φανταζῇται αὐτός ὅτι γιὰ γείνη ἐλεύθερος ἀρκεῖ μόνον νὰ το ζητήσῃ· ἡ ἀκριβὴς δικαιοσύνη θὰ ἦτο νὰ πληρώσῃ διὰ τὴν ἐλευθερίαν του ἕνα ποσὸν χρημάτων ἢ νὰ δουλεύσῃ τόσον, ὥστε νὰ πληρωθῇ ἐγὼ τὰ χρήματα, ποῦ ἐξώδευσα γιὰ νὰ τον ἀγοράσω· σὰν πληρώσῃ τὰ χρήματα ἢ σὰν δουλεύσῃ, ὅσον πρέπει, τότε ἂς εἶναι ἐλεύθερος. Αὐτὸ λέγει καὶ τὸ Κοράνιον, αὐτὸ προσταζει καὶ ὁ νόμος μας, αὐτὸ ἐδιδάχθηκα κι' ἐγὼ τόσον καιρό, καὶ αὐτὸ παραγγέλλω κι' ἐσένα, νὰ με μιμηθῇς.

— Εὐχαριστῶ, πατέρα· τώρα κατὰλαβα. Ἀλλὰ, ἄκου'! τί φωνὴ εἶναι αὕτη; Ὅα εἶναι καμμία ὕαινα. . .

— Μάλιστα. Αἱ ὕαιναι βγαίνουν ἐνωρίς ἀπόψε. Φαίνεται πῶς πενοῦν. Πήγαυνε γρήγορα νὰ πῆς εἰς τὸν Σίμπαν καὶ τὸν Μόττον νὰ στήσουν τὴν σκηνὴν μου εἰς ἐκεῖνο τὸ Ἰσιωμα, κοντὰ εἰς τὸ μεγάλο δένδρον, καὶ νὰ γυρίσουν τὴν πόρτα κατὰ τὴν ἀνατολήν.

— Μάλιστα, πατέρα. Καὶ πάραυτα ὁ Σελίμ, ἐλαφρὸς, ὡς νεαρὰ λεοπαρδαλὶς, ἐπήδησεν ὑπὲρ τοὺς θάμνους, ἵνα ἐκτελέσῃ ταχύτερον τὰς προσταγὰς τοῦ πατρός του.

* *

Τὴν φορὰν ταύτην τὸ στρατόπεδον κατεῖχεν ὕψωμά τι πλησίον τοῦ ποταμοῦ Λοφου ἢ, ὅπως ἄλλοι τὸν ὀνομάζουν, Ρουφου, ὅστις ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς λίμνην στενὴν ἢ πρὸς ποταμόν. Κατὰ τὴν ξηρὰν ἐποχὴν ὁ ποταμὸς οὗτος πάσχει, ὅ,τι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς· δὲν ῥεεῖ, καὶ ἂν τις διαγράψῃ τὸ σχῆμά του, τοῦτο θὰ ὁμοιάζῃ πρὸς κομβολόγιον στενῶν τεναγῶν, ἄτινα, εἰς τινὰ μέρη, ὁμοιάζουσι πρὸς λίμνας, διὰ τὸ μῆκός των. Ἐκεῖ ἔνθα ὁ πυθμὴν εἶνε ἐκ βράχου ἢ ἀργίλου, τὰ δὲ ὕδατα ἕνεκα τούτου μένουσιν ἀντὶ νὰ καταποθῶσιν, βλέπει τις ἐν ἀφθονίᾳ τοὺς ἰχθὺς σιλούρους. Ἐκεῖ δὲ ἔνθα οἱ σιλόυροι ἀφθονοῦσιν, οἱ κροκόδειλοι, τὰ ἰχθυομανῆ ταῦτα θηρία, ἀφθονοῦσιν ἐπίσης, καὶ ἐκεῖ ἔνθα ὑπάρχουσι κρο-

κόδειλοι, εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ εὕρῃ τις ἵππους ποταμίους. Οὐδεμία βεβαίως ἀναλογία μεταξὺ κροκόδειλου καὶ ποταμίου ἵππου, ἀλλ' αἱ λίμναι αὗται, αἵτινες δὲν ξηραίνονται κατὰ τὸ θέρος, περιβάλλονται ὑπὸ παχείας πόας καὶ μεγάλων καλάμων, ἐκ τῶν ὁποίων τρέφονται τὰ ζῶα ταῦτα.

Δύο περίπου ὥρας πρὸ τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου, εὐθὺς ὡς τὸ στρατόπεδον ἐστάθμευσεν, ὁ Σελίμ μὲ τὸ ὄπλον ἐπ' ὤμου ἐξήλθε πρὸς θήραν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σίμπα καὶ ἐτέρων δύο ἀνθρώπων, ὀνομαζομένων Βαρούτη καὶ Μόμπου.

Καὶ οἱ τέσσαρες διηυθύνθησαν πρὸς τὴν ἐσχάτην ἄκρην τῆς στενῆς λίμνης, παρ' ἣν ἔμενε τὸ στρατόπεδον. Φυτὰ ὑψηλὰ καὶ χλόη ἠύξανον ἐνταῦθα μετ' ἀρκετῆς δαψιλείας, ἐκεῖθεν δὲ δάσος πυκνότατον ἔφθανε μέχρι τῆς ὄχτης τοῦ ὕδατος. Ὁ Σελίμ καὶ οἱ σύντροφοὶ του εἰσῆλθον εἰς τὸ δάσος τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ Σίμπας εἶπεν ὅτι ἐν αὐτῷ θὰ εὕρισκον κυνήγι.

Δρόσος εὐχάριστος ἐβασίλευεν ὑπὸ τὴν σκιάν· δὲν ἡδυνήθησαν δὲ νὰ μὴ σταθῶσιν, ὀλίγον ἵνα δροσισθῶσι μεθ' ὅσα ὑπέφεραν διερχόμενοι διὰ μέσου τῶν ὑψηλῶν δένδρων.

Ὁ Σίμπας καὶ ὁ Σελίμ κατέλαβον τὴν βαθεῖαν σκιὰν γιγαντώδους τινὸς μυρίκης. Ὁ Βαρούτης ἔμεινε τριάνκοντα μέτρα μακρὰν τοῦ δένδρου τούτου. Ὁ δὲ Μόμπος κεκμηκῶς ἐκ τοῦ μακροῦ χθεσινοῦ δρόμου, ἐξηπλώθη ὑπὸ τὴν σκιάν μικρᾶς τινος μιμύζας παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ὕδατος.

Τὸ δάσος ἦτο τόσο δροσερόν, ἡ σιγὴ τόσο βαθεῖα, αὐτοὶ δὲ τόσο κουρασμένοι, ὥστε δὲν ἐβράδυναν ν' ἀποκοιμηθῶσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συνέβη τὸ ἑξῆς:

Ἡ μέχρι τοῦδε ἡρεμὸς ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος ἐταράχθη ὀρητικῶς εἰς μέρος τι, ἀντικείμενον δ' ἄμορφον παρουσιάσθη μετὰ προφυλάξεως· ἦτο ἡ κεφαλὴ κροκόδειλου. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἄγριοι ἠτένιζον πρὸς τὸ μέρος, ἔνθα ἐκοιμάτο ὁ Μόμπος. Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ ὁ κροκόδειλος ἔμεινεν ἀκίνητος, ὡς μέγας κορμὸς δένδρου, χωσμένος κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἐντὸς τοῦ ὕδατος δι' ἀοράτου δὲ κινήσεως, τὸ ὀγκῶδες σῶμα ἤρχισε νὰ πλέῃ, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξέχον τοῦ ὕδατος, ὥστε διεκρίνοντο αἱ πλατεῖαι φολίδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν ὀπισθίαν ἀκανθάν. Ἡ ἰσχυρὰ οὐρά του ἦτο ἀκίνητος· οἱ βαρεῖς πόδες, βραχεῖς καὶ χονδροειδεῖς, μόλις ἐκινούντο· ἤρκει δὲ τοῦτο ἵνα φέρῃ τὸ ζῶον πρὸς τὴν ὄχθην.

Φθάσαν ἐνταῦθα ἔστη ἀκίνητος ὡς νεκρόν· εἶτα ὕψωσε τὴν κεφαλὴν του, πάντοτε ἐπιφυλακτικῶς, — διότι ὁ κροκόδειλος εἶνε δειλὸς καὶ ἀνάνδρος, — εἶτα δὲ καὶ τὸ μακρότατον σῶμά του. Θὰ ἐλέγετε ὅτι εἶνε πελώριον τεμάχιον ξύλου φερόμενον ὑπὸ τεσσάρων βραχυτάτων πασσάλων, τοσαύτη δυσαναλογία ὑπάρχει μετὰ τῶν ποδῶν καὶ τοῦ σώματος. Ἡ προδοτικὴ δὲ τοῦ μεγαλητέρου ἐλέφαντος δὲν θὰ ἔφθανε κατὰ τὸ μῆκος τὴν μακρὰν καὶ βαρεῖαν οὐράν του.

Ἔσθη ἀκόμη μίαν φοράν, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ βαδίζῃ ἡσύχως καὶ βραδέως· ὅσον δὲ ἐπλησίαζε πρὸς τὸν κοιμώμενον Μόμπον, τόσον αἱ κινήσεις του καθίσταντο βραδύτεραι καὶ προφυλακτικώτεραι, ὡς αἱ τῆς λεοπαρδάλεως, ὅταν μέλλει νὰ ὀρμήσῃ ἐπὶ τῆς λείας τῆς. Τότε ὤρμησε πρὸς τὰ ἐμπρὸς διὰ κινήσεως ἀποτόμου καὶ τρόπον τινὰ νευρικής, εἰσῆγαγε τὴν κάτω σιαγόνα ὑπὸ τὴν κνήμην τοῦ κοιμώμενου, καὶ ἐκλείσεν ὀρμητικῶς τὴν ἀνωτέραν. Ἐπειτα περιέστρεψε τὸν δυστυχῆ Μόμπον τόσον εὐκόλως, ὡς περιστρέφει τις γαλῆν, κρατῶν αὐτὴν ἐκ τῆς οὐρᾶς. Τοῦτο ὅμως ἔσωσε τὸν Μόμπον. Ριφθὲς οὕτως ἐπὶ μικροῦ τινος δένδρου, ἐκρατήθη ἀπ' ἐκεῖ μετὰ ταχύτητος ἀπηλπισμένου, καὶ ἐξέβαλε κραυγὰς τόσον ἀγρίας καὶ τόσον ὀξείας, ὥστε ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, εἰς δύο μιλίων ἀπόστασιν. Ὁ Σελίμ, ὁ Σίμπας καὶ ὁ Βαρούτης ἐζήτησαν νὰ μάθωσι τί συνέβη. Εἶδον τότε τὸ πελώριον ζῶον, φοβερόν, μυστηριώδες, ἔλκον δι' ὀρμητικῶν τιναγμῶν τὴν κνήμην τοῦ πτωχοῦ μαύρου, οὐτινος αἱ κραυγαὶ διεπέρων τὰ ὠτά των, καὶ οὐτινος οἱ μυῶνες, ὑπερμετρώως τεταμένοι, ἐρρήγνυντο σχεδόν, ἐν ᾧ ἐκράματο ἐκ τοῦ δένδρου. Ἐὰν δὲ εὐτυχῶς δὲν εὐρίσκοντο τόσον πλησίον εἰς τὸν τόπον τῆς σκηνῆς, οὐδέποτε ἤθελον ἐπανίδῃ τὸν Μόμπον.

* *

Πρῶτος ὁ Σίμπας ἀνέλαβε τὴν ψυχραμίαν του, διότι ὁ Σελίμ καὶ ὁ Βαρούτης ἐφαίνοντο ὡς ἀπολελιθωμένοι.

«Ἀφέντη, εἶπε, γλήγορα τώρα τὸ τουφέκι σου! Μόνο μ' αὐτὸ μπορούμε νὰ τον γλυτώσωμε. Σημάδεψε γλήγορα, ἀλλὰ χωρὶς τρόμο, γιατί εἶναι φόβος μήπως σκοτώσῃς τὸν Μόμπον. Στὸ λαίμῳ νὰ ματιάσῃς, ἅμα ἰδῇς νὰ σηκώῃ τὸ κεφάλι. Μπράβο! υἱὲ τοῦ Ἀμίρ, ἐσκότωσες τὸ θηρίον. Ἀ! θέλει νὰ φύγῃ. Πάμε, Βαρούτη, πάρε καὶ τὴ λόγχη σου! Ἐλα μαζὶ μου καὶ πρόσεχε νὰ μὴ σε κτυπήσῃ μετὰ τὴν οὐρά. Οἱ δύο μας ἡμπορούμε καλὰ νὰ τὸν πιάσωμε, ἢ τοῦλάχιστο νὰ ἐμποδίσωμε τὸ δρόμο του, ὡς ποῦ νὰ πεθάνῃ. Ἀχ! νά, θηρίο!» Ταῦτα δὲ λέγων ὁ Σίμπας ἔχωσε τὸ πλατύστομον μαχαίριόν του εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ κροκοδείλου, ὅπισθεν τοῦ ἐμπροσθίου ποδός· εἶνε δὲ εἰς τὸ μέρος τοῦτο θανάσιμον τὸ κτύπημα. Ὁ κροκόδειλος μετὰ δύο ἢ τρεῖς σπασμῶδεις κινήσεις ἔμεινεν ἄπνους.

Ὁ Βαρούτης ἐξ ἀρχῆς ἐνθάρρυνθεὶς ἐκ τῶν χαρμωσύνων κραυγῶν, δι' ὧν ὁ Σίμπας ἔκαμνε τὸ δάσος ν' ἀντηχῇ, ἤρπασε μετὰ τόλμης τὴν οὐρὰν τοῦ κροκοδείλου. Ἀλλ' ἐτιμωρήθη, ἐπειδὴ δὲν ἤκουσε τὴν συμβουλὴν τοῦ Σίμπας. Ἡ οὐρὰ τοῦ κροκοδείλου, μετὰ τῆς φοβερᾶς δυνάμεως καλῆς μάστιγος, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ πλαγίου τοῦ Βαρούτη καὶ παρ' ὀλίγον νὰ του θραύσῃ τὰς πλευράς.

Ὅτε τὸ θηρίον ἐξέπνευσεν, ὁ Σίμπας καὶ ὁ Σελίμ, ἐλκυσθέντες ὑπὸ τῶν κραυ-

γῶν τοῦ Μόμπου, μετέβησαν νὰ ἐξετάσωσι τὴν πληγὴν του.

«ὦ, διάβολο! εἶπεν ὁ Σελίμ. Κύταξε, Σίμπας, φαίνεται τὸ κόκκαλο. Τὶ φοβερὸ ζῶο ὁ κροκόδειλος! Λές, Σίμπας, νὰ ζήσῃ ὁ Μόμπος; Γιατί, ὕστερα ἀπ' αὐτὸ π' ἔπαθε, θὰ ἤμουν δύο φορές λυπημένος, ἂν πέθαινε. Θά μου 'φαίνονταν πῶς ἡ σφαῖρά μου τίποτε δὲν ὠφέλησε ὕστερα ἀπὸ ὅλα.

— Ὁ ζήση, ἀφέντη, καὶ θὰ πάῃ πάλι στὸ νησί νὰ τα διηγῇται εἰς τὰ ἀγγόνια του, ὅταν θὰ γηράσῃ καὶ δὲν θὰ ἡμπορῇ νὰ δουλέψῃ. Ἡξέυρεις ὅτι ὁ γιατρός μας εἶναι σοφὸς καὶ ξέρεῖ ἀπὸ αὐτὰ πὲ λίγαις 'μέραις, ἂν θέλῃ ὁ Θεός. θὰ γιαντρευθῇ. Ὁ Μόμπος νὰ πεθάνῃ! Ὅχι, ἀφέντη ὁ Μόμπος θὰ ζήσῃ γιὰ νὰ γελάῃ γιὰ ὅλα αὐτὰ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τον πᾶμε στὸ στρατόπεδο νὰ ἰδῇ ὁ γιατρός τὰς πληγαῖς του. Ἐλα, Βαρούτη, σύντροφε, πάρε τὸ τσεκούρι σου καὶ κόψε μου καμπόσα μικρὰ δένδρα, ἐγὼ θὰ κάμω σκηνιά. Ὁ φκιάσωμε μιὰ σκάλα γιὰ νὰ σηκώσωμε τὸν Μόμπο. Ἐσὺ δέ, μικρέ μου ἀφέντη, κόψε ἓνα κομματί ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ κροκοδείλου, γιὰ νὰ το δείξῃς εἰς τὸν πατέρα σου· πολὺ θὰ περηφνευθῇ γιὰ τὸ κατόρθωμά σου».

Καὶ οἱ τρεῖς ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον. Ὁ Βαρούτης ἔκοψε δύο μικρὰ δένδρα καὶ ἐξέβαλε τὸν φλοιόν, δι' οὗ ὁ Σίμπας κατεσκεύασε σκηνία, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ὁ Μόμπος εὐρέθη ἐξηλωμένος ἐντὸς ἀναπαυτικωτάτου φορείου. Ὅτε δὲ ὁ Σελίμ ἔλαβε τὸ τρόπαιόν του ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ κροκοδείλου, οἱ τρεῖς φίλοι ἔσπευσαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ στρατόπεδον.

* *

Ὁ Σελίμ ὑπερηφανεύετο διὰ τοὺς ἐπαίνους, οὓς τῷ ἐπόρισεν ὁ πρῶτος τοῦ ὄπλου του πυροβολισμός. Ἦτο ἐορτὴ δι' αὐτόν. Ἐξ ὧν δὲ τῶν συντρόφων του, μόνος ὁ ὑπερήφανος Ἰσὰς ἀπέφυγε νὰ τῷ εἴπῃ μίαν λέξιν περὶ τοῦ κατορθωμάτος του. Τοῦναντίον ὁ νέος Χαμὶς τὸν συνεχάρη θερμῶς· ἦτο γενναῖον παιδίον. Ὅσον διὰ τὸν Ἀβδallaχ καὶ τὸν Μουσουδ, ἔβλεπον τὸν Σελίμ μετ' ἀνοικτοῦς ὀφθαλμούς, ὡς ν' ἀνεκάλυπτον διὰ μίαν ὅτι ἦτο ἥρωας.

Ὁ εὐγενὴς Χαμὶς, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἠνωμένων καραβανίων, ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ζώνης του κυρτὸν ἐγχειρίδιον μετὰ χρυσοῦς λαβῆς καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν Σελίμ ὡς δεῖγμα τῆς ἐκτιμῆσεώς του. Ὁ Σελίμ Μωχαμέτ τῷ προσέφερε ζῶνταν ἐκ φοινικοχόρου ὀλοσηρικοῦ. Ὁ Σουλτάν-μπέν-Ἀλῆ, ὁ πατριάρχης τοῦ καραβανίου, ὁ ἀληθὴς τύπος σεβασμίου ἀραβὸς ἀρχηγού, τῷ ἔδωκε φέσιον μετὰ χρυσῇν φούνταν. Ὁ Σελίμ Μουσουδ τῷ ἔδωκε πλουσίαν κίδαριν τῆς Μασκάτης χρώματος κεράσου. Καὶ ἰδοὺ πῶς ὁ Σελίμ πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἡμέρας εὐρέθη ἐνδεδυμένος πλουσιωτάτην περιβολήν.

Οἱ δούλοι ἐψάλλον τὰ ἐγκώμια τοῦ Σελίμ περὶ τῶν πυρῶν τοῦ στρατοπέδου. Ὅσον δὲ διὰ τὴν Χαλιμᾶν, τὴν γραῖαν

μαύρην μαγεύρισαν τοῦ Ἀμίρ, διαρρήδην ἐκῆρυττεν, ἐτοιμάζουσα τὸν ζωμόντης, ὅτι ὁ Σελίμ ἦτο ὁ εὐγενέστερος καὶ χαριέστερος νέος, ὃν ποτε εἶδεν.

Ὁ Σελίμ τὴν νύκτα ταύτην ἐκοιμήθη τὸν ὕπνον τῶν ἡρώων, οἵτινες εἶνε ἄξιοι τῆς δόξης των διὰ τὰ κατορθώματά των, ὅτε περὶ τὸ μεσονύκτιον ἀφύπνισθη ὑπ' ὀξείας κραυγῆς. Ἡ παρειὰ δούλου τινὸς ἐφαγώθη ὑπὸ ὑαίνης. Οἱ νεώτεροι τῶν δούλων, ὅσοι δὲν εἶχον ἔτι πεῖραν, ἐφοβήθησαν πολὺ ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου, ἀλλ' ὁ Μόττος τοὺς καθυσόχασε λέγων αὐτοῖς φιλοσοφικῶς «ὅτι ἡ ὑαίνα εἶναι ζῶον δειλόν, ὅπερ καὶ ἡ θεὰ παιδίον δύναται νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ ὅποιον δὲν ἐπιτίθεται ἢ κατ' ἀνθρώπων κοιμωμένων ἢ κατὰ πτωμάτων».

Τὸ καραβάνιον ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του ἀνευ νέων περιπετειῶν καὶ ἐφθάσεν οὕτως εἰς τὴν χώραν τῶν Οὐαχεχέ. Οὗτοι εἶνε φυλὴ κλεπτῶν κατοικοῦντων πρὸς νότον τῶν ξηρῶν καὶ ἐκτεταμένων πεδιάδων τῆς Οὐγγουγγό.

Τὴν πρώτην ἐσπέραν τῆς εἰς Οὐαχεχέ ἀφίξεως, πρὸ τῆς ὥρας τοῦ ὕπνου ὁ κираγκόξης (πρόσκοπος) τοῦ Χαμὶς ἠγέρθη κατὰ προσταγὴν τοῦ κυρίου του, καὶ μετ' ὕψος ἀρχαίου κήρυκος, ἐφώναζε μεγαλοφώνως τὰς ἀκολουθοῦσας λέξεις:

«Ἐ! παιδιὰ τῶν Ἀράβων καὶ ὅλοι ὅσοι εἰστέ ἀπὸ τὴν Ζανζιβάρη, ἀκούτε! Εἰστέ πλησίον εἰς τοὺς Οὐαχεχέ. Εἰστέ εἰς τὴν χώραν ληστῶν καὶ νυκτοκλεφτῶν. Νὰ ἦστε προσεκτικοὶ καὶ ἔτοιμοι, φίλοι μου. Μετὰ τῶνα μάτι μόνον νὰ κοιμᾶσθε καὶ νὰ ἔχετε πάντοτε τὰ τουφέκια σας στὰ χέρια. Ἄν ἰδῇτε τὴ νύχτα κένεαν Οὐαχεχέ εἰς τὸ στρατόπεδό σας, τραβᾶτε κατ' ἐπάνω του καὶ σκοτώνετε τον! Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι! ἀπήντησαν ἐξακόσαιοι φωναί.

— Καταλάβετε;

— Καταλάβετε! ἀπήντησαν αἱ αὐταὶ φωναί.....

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Κυρίας Κας Ὁρρανίδου, Σαμιωτάκη, καὶ κκ. Ἡρ. Γέροντα, Ἀλέξ. Γ. Νικολαΐδην. Συνδρομαὶ ὁμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Δάμπρον Ἐνυάλην. Τὰ φύλλα ἐστάλησαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου τῷ ἐγγραφέντι συνδρομητῇ — κ. Διονύσιον Φ. Κούρτσολαν. Φύλλα ἀπεστάλησαν. Αἰτούμεν συγγνώμην· ἦτο λάθος τῆς διεκπεραιώσεως. — κ. Α. Κ. Γεωργαντίδην. Ἐνεργάρη ὁ κ. Κ. Κωνσταντινίδης, πρὸς ὃν ἀπεστάλησαν τὰ φύλλα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου. Εὐχαριστοῦμεν. — Δεσποινίδα Ἀλεξάνδραν Παπαδοπούλου. Ἐλάβομεν διὰ τοῦ κυρίου Ξενοπούλου τὸ νέον διήγημά σας, τὸ ὅποιον δημοσιευθήσεται εἰς τὸ ἐπόμενον. Ἀποτεινομεν δὲ καὶ ἐκ δευτέρου τὴν παράκλησιν, νὰ μὴ μᾶς λησμονεῖτε τόσῳ πολὺ. — κ. Β. Δ. Ζ. Ἐνταῦθα. Καλὸν τὸ διήγημα, πρὸ πάντων δὲ διὰ τὴν ὠραίαν δημοτικὴν του γλῶσσαν. τὴν ὁποίαν σὰς συμβουλεύομεν νὰ καλλιεργήσῃτε. Ὁ δὲ ἔδημοσιεύομεν πολὺ εὐχαρίστως· ἀλλὰ προτιμώμεν ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τίποτε νεωτέρου σας, διότι τὸ παρὸν ὁμοιάζει πρὸς ἄλλο διήγημα τοῦ Α. Δουμά, υἱοῦ, τὸ ὅποιον συνέπεσε νὰ δημοσιευθῇ πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἰς τὰ «Ἐκλεκτά». — κ. Β. Κ. Σῆρον. Δημοσιευθήσεται. — κ. Δ. Μωγοδάκην. Ὁ συμμορφωθὼν τῇ ἐπιστολῇ σας. Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ στέλλονται δύο φάκελλοι. Φύλλα ἀπεστάλησαν. Περιμένομεν, ὅτι γράφετε.